

Közösségépítés nélkül veszélyben a táncház

Hétvégén ünnepelte harmincadik évfordulóját a kolozsvári táncház. A február 17-re kitűzött műsor nem csak a felnőtteknek, hanem a kicsiknek is igyekezett kedvében járni. A Tranzit Házban összesereglett gyerekek közt voltak, akik az anyukák hathatós unszolására a táncoktatást választották, és voltak, akik inkább mindenféle zöldségből készítették figurákat. A felnőttek is nosztalgiazhattak egy kicsit: a terem falán rengeteg, táncházban készült képet tekinthettek meg, amikor épp nem kellett a kicsiket rekumozni. A program komolyabb része azonban az emeleti kávézóban zajlott, ahol a táncház szinte összes fontos szereplője megjelent a kerekasztal-beszélgetésre. [...]

A kerekasztal-beszélgetést Pávai István népzenekutató gondolatai indították el, aki hangsúlyozta: a kolozsvári táncház sikerében kulcsfontosságú volt a város elhelyezkedése, lévén, hogy ebben a zónában, a magyar falvak jelentős részében még meglehetősen eleven volt a népzene, a néptánc. Ez nemcsak gyűjtésre adott lehetőséget, hanem arra is, hogy akik táncolni, zenélni szerettek volna, tanulhasanak, azoktól, akik a falujukban sajátították el a muzsikálást. Pávai, illetve a többi jelenlévő a táncház jelenlegi, perifériára szorult helyzetét több indokkal is magyarázta, amelyek között a zenészek hiánya, a népi kultúrára fordított támogatás csekély mértéke, a külföldi könnyűzene térhódítása, a népzenei oktatás hiánya csak néhány ok.

A népi zenét kedvelő, művelő közösség újratermelődését az is befolyásolhatja, hogy a zenészek a pénzkeresés irányából közelítik meg a muzsikálást – hívta fel a figyelmet Pozsony Ferenc néprajzkutató, a Kriza János Néprajzi Társaság elnöke. Az elnök ugyanakkor azt is kifejtette, hogy a népi kultúrának sokkal kisebb az identitásteremtő funkciója, mint sejtjenénk, hiszen arról sem szabad megfeledkezni, hogy a táncházak nem egy ideológiai cél mentén jöttek létre, hanem sokkal inkább a szórakozást, párkeresést szolgálták.

Könczei Árpád rendező felhívta a figyelmet, hogy vannak olyan országok, ahol a népi, illetve népi inspirációjú zene igenis eladható és közkedvelt, példaként említve Törökországot, Romániát, illetve Bulgáriát. Ezt a népzenei műsort szolgálta-tó televíziós csatornák léte is bizonyítja. Deák Gyula, a Háromszék Táncegyüttes igazgatója szerint sepsiszentgyörgyi példával élve az a fontos, hogy legyen hely, ahol lehet táncházat tartani, és legyen, aki zenéljen, mert ez nemcsak a népzene iránti érdeklődést növeli, hanem a zenész, táncos utánpótlás kérdését is megoldja.

Arra a kérdésre, hogy mivel lehetne felkelteni a fiatalok érdeklődését a táncház iránt, egyik jelenlévő sem talált olyan megoldást, ami mindenütt alkalmazható lenne, abban azonban mindenki egyetértett, hogy egy olyan közösség hiányában, amely szereti és műveli a táncházat nincs jövője a népzenenek. Pesszimizmusra tehát bőségesen lehet okot találni, de optimizmusra is kerül érv – ezt leginkább a délutáni táncház bizonyította, ahol a Bodzafa, az Ördögsekér, a Regősök, a Ta-

risznyás, az Üsztürü és a Tüske zenekar után fellépett a kalotaszegi Czilika Gyula és zenekara, illetve a magyarlapádi Piros Pántlikás együttes is.¹²⁴

Kiss Bence

(Szabadság, 2007/41. 1–2. – 2007. február 19., hétfő)

Buli a szülőknek is. A harmincéves táncházat ünnepelték szombaton Kolozsváron

Kétszintes mulatsággá alakult estére a kolozsvári táncház 30 éves születésnapjára szervezett szombati ünnepség a Tranzit Házban. A zsúfolt földszinten egymást váltották a zenekarok, a pihenőjük idején pedig az emeleti kávézóban biztatták őket muzsikálásra a kötetlenebb mulatságot választó táncházasok. Sokan és sok helyről érkeztek az évfordulóra: a fiatalabbak – huszonévesek és harmincasok – apró gyermekkel, az idősebbek már felnőtt fiaikkal, lányaikkal jöttek el.

Utóbbiak nagy hányada Magyarországról vagy akár a tengerentúlról tért haza ebből az alkalomból. A kolozsváriak, illetve a hajdani kolozsvári diákok közt számos sepsiszentgyörgyi arcot is fel lehetett fedezni: az évforduló napján a Háromszék Táncegyüttes is fellépett a városban.

Az össznépi mulatság előtt gálaműsoron léptek fel az ünnepelt zenekarok: az elsőként megalakult Bodzafa, amelyet hatan képviseltek ezúttal: Papp István Gázsa, Székely Levente, Panek Kati, Kostyák Alpár, Kelemen László és Porzsolnt Antal; a néhány hónappal később alapított Ördögszekér és a Regösök, valamint az 1990 után létrejött együttesek, a Tüske és a Tarisznyás. A sort a magyarlapádi Piros Pántlikás egészítette ki: a hagyományörzőnek számító zenekar idősebb tagjai kolozsvári diákjeveik alatt ismerkedtek meg a táncházzal.

A közösség és szervezői

Az évforduló nemcsak a mulatságra, de akár konferenciának beillő szakmai beszélgetésre is alkalmat adott. Pávai István népzene kutató irányításával a mozgalom alapító tagjai fejtették ki véleményüket a kolozsvári, illetve az erdélyi táncház múltjáról és jelenéről, a továbblépési lehetőségekről. Kolozsváron most már közel két éve nincs heti rendszerességgel táncház, jelenleg a Heltai Alapítványnál gyűlnek össze havonta egyszer a műfaj kedvelői. A meglehetősen elméleti síkra terelődött beszél-

124 Az Üsztürü zenekar végül nem tudott részt venni ezen az évfordulós rendezvényen.